MEMO

DATUM : **2 november 2023**

AAN : ODRA-gemeenten

VAN : Bas Köster, juridisch adviseur ODRA in samenspraak met
Niek Wisselink, Saskia van Miltenburg, Francine van Hee, Daan de Bruin en
Henk Mogezomp.

ONDERWERP : Notitie geluidbeleid Omgevingswet

==========

Samenvatting
Bij het toevoegen van geluidgevoelige gebouwen, zoals woningen, in het omgevingsplan mogen wegen, spoorwegen en industrieterreinen met lawaaimakers geen onevenredige geluidshinder veroorzaken. Een goed beschermingsniveau moet gewaarborgd zijn. Daarvoor zijn geluidsnormen opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl). Met de invoering van de Omgevingswet worden deze geluidsnormen ruimer. Het gemeentelijk gebiedsgericht geluidbeleid dat op basis van de Wet geluidhinder is vastgesteld voldoet niet meer aan de eisen van het Bkl en moet daarom aangepast worden. Voor het vaststellen van de grenswaarde voor geluid in het beleid voor gemeentelijke wegen kan de keuze worden gemaakt tussen 68 dB of 70 dB. Wij stellen voor om voor gemeentelijke wegen een grenswaarde van 70 dB te hanteren gelijk aan de grenswaarde uit het Bkl.

Aanleiding
Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Hiermee wordt het huidige wettelijke stelsel met regels over de fysieke leefomgeving (gedeeltelijk) vervangen door één stelsel van de Omgevingswet. Ook de geluidsnormen op basis van de Wet geluidhinder voor het toevoegen van geluidsgevoelige gebouwen, zoals woningen, nabij wegen, spoorwegen en industrieterreinen met lawaaimakers veranderen. Het huidige gemeentelijk gebiedsgericht geluidbeleid komt niet meer overeen met deze nieuwe geluidsnormen en moet daarom aangepast worden.

In de 'Notitie geluidbeleid onder de Omgevingswet' van 18 oktober 2023 is de informatie opgenomen over de wijzigingen onder de Omgevingswet over geluid (wegen, spoor en industrieterreinen) in relatie tot het toelaten van nieuwe woningen in het omgevingsplan[1]. Deze memo beschrijft beknopt waarom het gemeentelijk gebiedsgericht geluidbeleid aangepast moet worden en een nog te maken keuze voor wat betreft de grenswaarde voor gemeentelijke wegen.

Situatie na inwerkingtreding Omgevingswet en het verschil met nu
Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet houdt de Wet geluidhinder op te bestaan. Het gemeentelijk gebiedsgericht geluidbeleid vervalt niet maar voldoet niet aan de eisen van de Omgevingswet/Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl). Met de invoering van de Omgevingswet verandert het volgende:

- Voorkeurswaarde wordt standaardwaarde, zie figuur A1 en A2;
- Onderscheid tussen gemeentelijke en provinciale/rijkswegen, zie figuur A1 en A2;
- Toetsing per bron en niet per weg; en

[1] Ook het met verlenen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit voor het toevoegen van een geluidgevoelig gebouw, zoals een woning, gelden de geluidsnormen uit het Bkl.

- De geluidsnormen worden in bepaalde situaties ruimer dan in de Wet geluidhinder, zie figuur A1 en A2.

Normen Wet geluidhinder

Geluidbronsoort	Voorkeurswaarde	Grenswaarde
Wegen (buitenstedelijk gebied)	48 L_{den}	53 L_{den}
Wegen (stedelijk gebied)	48 L_{den}	63 L_{den}
Spoorwegen	55 L_{den}	68 L_{den}
Industrieterreinen	50 L_{etmaal}	55 L_{etmaal}

Figuur A1: Normen Wet geluidhinder.

Normen Omgevingswet

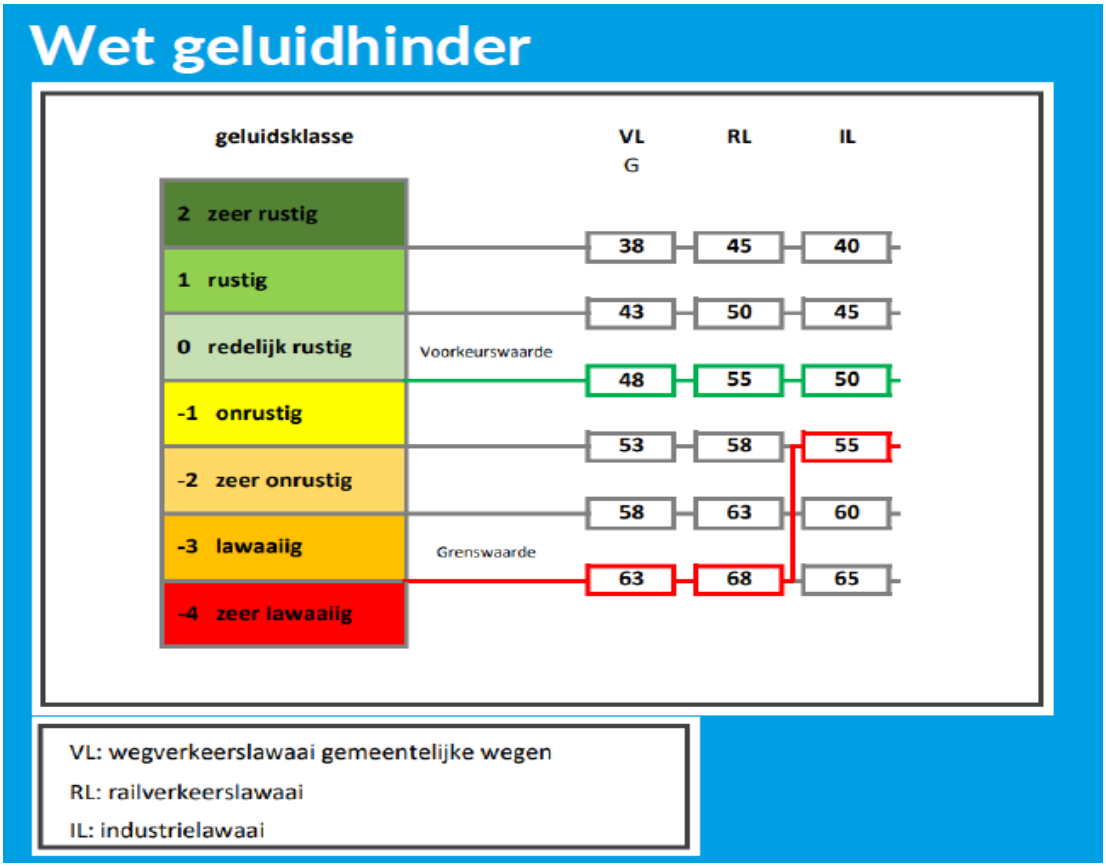
Geluidbronsoort	Standaardwaarde	Grenswaarde
Rijkswegen en provinciale wegen	50 L_{den}	60 L_{den}
Gemeentewegen en waterschapswegen	53 L_{den}	70 L_{den}
Lokale spoorwegen en hoofdspoorwegen	55 L_{den}	65 L_{den}
Industrieterreinen	50 L_{den} 40 L_{nacht}	55 L_{den} 45 L_{nacht}

Figuur A2: Normen Omgevingswet.

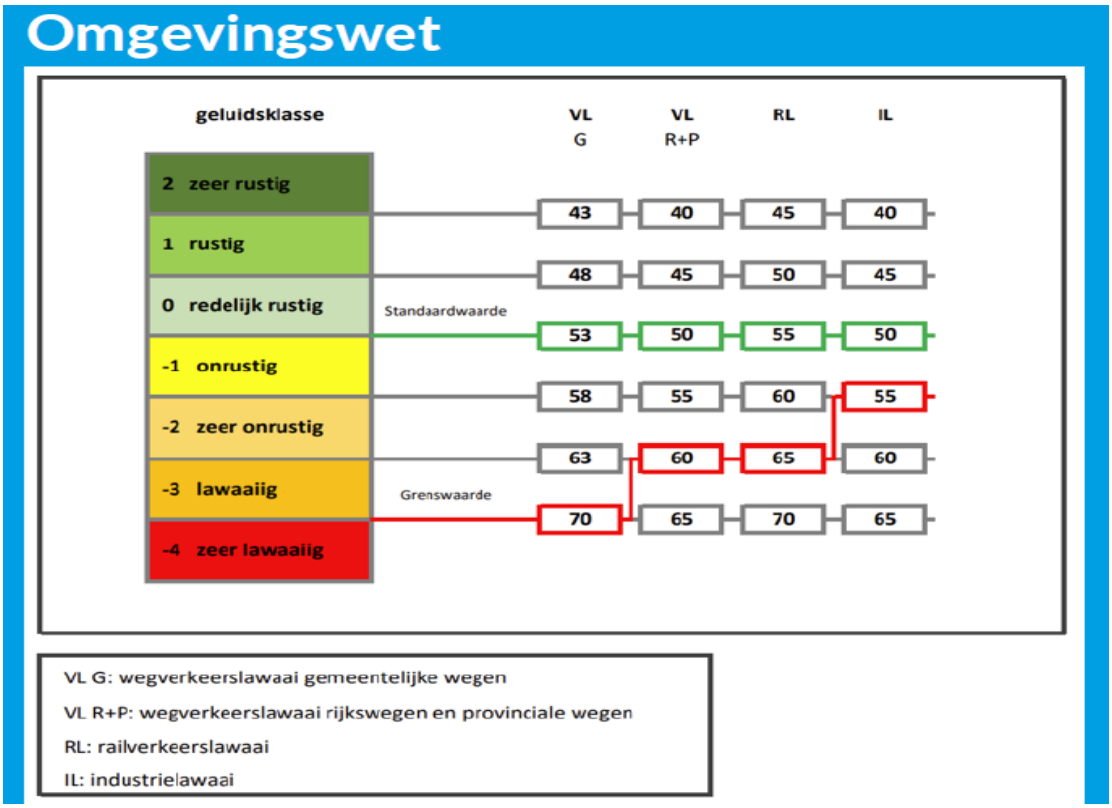
Ondanks dat de normen ruimer worden blijft een goed beschermingsniveau rondom geluid in en bij woningen gewaarborgd. Zo geldt er vanuit het Besluit bouwwerken leefomgeving, net zoals nu in het bouwbesluit, een geluidniveau voor binnen waaraan voldaan moet worden. Met het toevoegen van woningen in het omgevingsplan kan zich de situatie voordoen dat de standaardwaarde voor geluid op de gevel wordt overschreden. Het Bkl bepaalt dat het toestaan van een hogere waarde dan de standaardwaarde onder voorwaarden is toegestaan met het behoud van een goed beschermingsniveau. Maatregelen die getroffen kunnen worden zijn het plaatsen van akoestisch geïsoleerd glas en het gebruik van geïsoleerde ventilatieroosters. De grenswaarde mag niet overschreden worden.

Aanpassen gemeentelijk gebiedsgericht geluidbeleid

De geluidnormen uit het Bkl zijn doorvertaald in nieuwe geluidnormen per geluidsklasse (zie figuur B2). In figuur B1 staat de afbeelding uit het huidige gemeentelijk gebiedsgericht geluidbeleid. In figuur B2 staan de normen die gelden onder de Omgevingswet. De standaardwaarden (voorkeurswaard figuur B1) uit het Bkl moeten sowieso overgenomen worden. Bij de grenswaarde kan er een keuze worden gemaakt, zie pagina 4. De wijziging van het gemeentelijk gebiedsgericht geluidbeleid heeft alleen betrekking op het vervangen van de afbeeldingen met geluidsklassen. Verder kan het gemeentelijk geluidbeleid in stand blijven. Het doorvoeren van deze wijziging heeft geen gevolgen voor de bestaande gebieden of woningen. Het bestuursorgaan dat het huidige geluidbeleid heeft vastgesteld (college of raad) zal deze wijziging ook vast moeten stellen.

Figuur B1: Geluidsklassen gemeentelijk gebiedsgericht geluidbeleid onder de Wet geluidhinder.

Figuur B2: Geluidsklassen gemeentelijk gebiedsgericht geluidbeleid onder de Omgevingswet.

Grenswaarde gemeentelijke wegen 68 of 70 dB

In vergelijking met het gemeentelijk gebiedsgericht geluidbeleid op basis van de Wet geluidhinder zijn de geluidsnormen voor wegverkeerslawaai gemeentelijke wegen met 5 dB omhooggegaan. Behalve de grenswaarde voor gemeentelijke wegen. Een doorvertaling van de normen uit het Bkl brengt deze grenswaarde met 7 dB omhoog naar 70 dB gelijk aan de grenswaarde uit het Bkl.[2] (Zie figuren B1 en B2.) Het aanpassen van de geluidnormen op basis van het Bkl, maakt het op dit onderwerp eenvoudiger om ruimtelijke initiatieven, waaronder ook de regionale woningbouwopgave, mogelijk te maken waarbij ook een goed beschermingsniveau wordt gewaarborgd. Ook zijn de bouwkundige maatregelen op een hoog niveau zodat het binnenklimaat voor geluid gewaarborgd blijft.

Bij het wijzigen van het gemeentelijk gebiedsgericht geluidbeleid kan gekozen worden om de grenswaarde voor gemeentelijke wegen naar 68 dB bij te stellen. Dus ook met 5 dB te verruimen in plaats van 7 dB. Wij stellen voor om de grenswaarde voor gemeentelijke wegen op 70 dB te zetten en daarmee aan te sluiten bij de grenswaarde uit het Bkl. Bij het beoordelen van nieuwe woningbouwinitiatieven gebeurt dit op basis van het aangepaste beleid in lijn met de normen uit het Bkl.

Ons advies

Wij adviseren om:

1. Het gemeentelijk gebiedsgericht geluidbeleid aan te passen door figuur B1 te wijzigen naar figuur B2 zodat deze voldoet aan de nieuwe wetgeving.
2. De grenswaarde voor gemeentelijke wegen op 70 dB te zetten gelijk aan de grenswaarde uit het Bkl.

[2] Het huidige gebiedsgericht geluidbeleid op basis van de Wet geluidhinder heeft de grenswaarde voor gemeentelijke wegen ook gelijk aan de grenswaarde uit de Wet geluidhinder.